

จักรสันต์ เลยหยุด. 2549. ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานระดับวิทยา ของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-626-525-3]
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ. วิทัศน์ จันทรโพธิ์ศรี, รศ. พรทิพย์ คำพอ, อาจารย์ สุกลักษณ์ โคตรคง

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถ
ในการปฏิบัติงานระดับวิทยา ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่น เก็บข้อมูลจาก
กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานระดับวิทยา ในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่น
จำนวน 130 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ จากประชากรที่ปฏิบัติงานระดับวิทยา ในศูนย์สุขภาพชุมชน
แห่งละ 1 คน ทั้งหมด 248 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่
25 ธันวาคม 2548 ถึงวันที่ 25 มกราคม 2549 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows
แจกแจงข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน
และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.92) มีอายุเฉลี่ย 34.52 ปี
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.77 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 71.54) ปฏิบัติงานในตำแหน่ง
นักวิชาการสาธารณสุข (ร้อยละ 40) มีประสบการณ์ด้านระดับวิทยา 1 ปี ถึง 5 ปี (ร้อยละ 43.85) โดยมี
ประสบการณ์ ต่ำสุด 6 เดือน มากที่สุด 27 ปี และส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรมด้านระดับวิทยา (ร้อยละ
76.15) ภาพรวมของความสามารถในการปฏิบัติงานระดับวิทยา อยู่ในระดับปานกลาง โดยความสามารถ
ด้านการแจ้งข่าวการระบาดและด้านการรายงานโรคอยู่ในระดับสูง ด้านการสอบสวนและควบคุมโรค ด้านการ
ตรวจสอบข้อมูล ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในงานระดับวิทยา และด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย
อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ปัจจัย
การสนับสนุนจากองค์กรพบว่า ด้านงบประมาณมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ปัจจัยแรงจูงใจพบว่า ทั้งปัจจัย
จูงใจและปัจจัยค้ำจุน อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ การฝึกอบรมด้านระดับวิทยา ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้าน
ระดับวิทยา ปัจจัยการสนับสนุนจากองค์กร และปัจจัยแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการ
ปฏิบัติงานระดับวิทยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.712$ $p\text{-value} < 0.001$, $r = 0.245$ $p\text{-value} = 0.005$,
 $r = 0.243$ $p\text{-value} = 0.005$, $r = 0.604$ $p\text{-value} < 0.001$, $r = 0.437$ $p\text{-value} < 0.001$ ตามลำดับ)
ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการปฏิบัติงานระดับวิทยา ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์
สุขภาพชุมชนจังหวัดขอนแก่น คือ ปัจจัยสนับสนุนจากองค์กรด้านบุคลากร การฝึกอบรมด้านระดับวิทยา
ปัจจัยสนับสนุนจากองค์กรด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยค้ำจุนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และระดับการศึกษา
โดยสามารถร่วมกันทำนายความสามารถในการปฏิบัติงานระดับวิทยา ได้ร้อยละ 72 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็น
ปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้และทักษะ จำนวนบุคลากรมีน้อย การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ
ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงควรให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้รับการฝึกอบรมด้านระดับวิทยา
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอกับปริมาณงาน และควรมีการสนับสนุนวัสดุ
อุปกรณ์ให้เพียงพอ

Jugsun Loeiyood. 2006. **Factors Affected to Abilities on Epidemiological Performance Among Public Health Personnel in Primary Care Units Khon Kaen Province.** Master of Public Health Thesis in Public Health Administration, Graduate School, Khon Kaen University.
[ISBN 974-626-525-3]
Thesis Advisors: Assoc.Prof. Withas Chanposri, Assoc.Prof. Pontip Kompor, Mr. Supalak Kotdong

ABSTRACT

This survey research aimed to study on abilities on epidemiological performance among public health personnel who work in primary care units (PCUs) in Khon Kaen province. Data was collected from 130 public health officers (sampled from a total of 248) who work in the epidemiology section in PCUs within in Khon Kaen province. Questionnaires were administered to the subjects covered within 25 December 2005 to 25 January 2006. Data analysis was carried out using SPSS for Windows to acquire percentage, means, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation coefficient, and estimates from Multiple Linear Regression.

Results showed that most of study subjects were male (56.9%) with mean age of 34.5 years (SD = 6.77). Most were bachelor degree holders (71.5%). Forty percent held the position of technical public health officer. Among these technical public health officers. Experience in epidemiology varied from 6 months to 27 years with more than half (55.4%) having 1 to 5 years that experience. Moreover, 43.85% have received training in epidemiology. Overall abilities of epidemiological performance were at moderate level. Abilities of information dissemination and disease reporting were at high level. Investigation and disease control, information verification, computer skills, and data analysis & interpretation were at moderate level. The mean rating on data analysis and interpretation were lower compared to other aspects studied. The mean of budget were lower than the other support from organization factor. The mean of motivation factor and hygiene factor were at moderate level.

Personal factors (epidemiological training, educational level, and epidemiological experience), support from organization factors, and inspirational factors were significantly related to the abilities on epidemiological performance ($r = 0.712$; $p < 0.001$, $r = 0.245$; $p = 0.005$, $r = 0.243$; $p = 0.005$, $r = 0.604$; $p < 0.001$, $r = 0.437$; $p < 0.001$, respectively.) The variables significantly predict the abilities of epidemiological performance of health personnel in primary care units Khon Kaen province include personal and material support from organization, epidemiological training, interpersonal relationship, and educational level. These factors were able to predict 72% of the variation in the abilities in performance. Problems identified include the lack of knowledge, skill, performance, and some issues with the amount of workload.

In lieu of the results of this study, appropriate adjustments can be made to improve abilities in performance thru field and on-the-job training, proper allocation of staff responsible for a specified amount of work, and provide more logistical support to improve work productivity.